

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qualitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

209. An à tali examine, vel etiam simpliciter ab examine, & visitatione Episcopi liberent exemptionis privilegia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

15. Decimus quintus, opus non est concursu, sed nec examine, dum quis acquirit parochialem per regressum, qualis ex stylo Curiae solet resignanti reservari, & concedi in eventum non solutionis pensionis, nimirum ut possit in eandem parochialem resignatam liberum habere regressum, accessum & ingressum, perinde ac si nunquam resignasset. *Garc. n. 168. citans de super S. Congregationis declarationem, in qua tamen dicitur hoc intelligendum, si regrediens parochiam jam ante possederit, secus si eam nunquam possederit. Ratio est, quia regrediens jam habuit talem parochialem per concursum, aut alias approbatus fuit. Corrad. qui etiam addit, idem esse in regressu alterius generis, dum nimirum quis per obitum resignatarii acquirit parochialem, nempe dum ille regressus reservatus fuit resignanti, resignatario cedente vel decedente, quamvis dicat tales regressus per obitum sublatos per *Trid. sess. 25. c. 2. & tantum Cardinalibus aliisque personis qualificatis, summoque Pontifici gratis concedantur.**

16. Decimus sextus: in parochialibus curatis tantum habitu, ex quo enim parochiani recesserunt, remansit talis Ecclesia simplex beneficium. *Zerol. in praxi Episc. V. beneficium. p. 1. §. ad quartum. Corrad. loc. cit. si tamen talis parochialis tractu temporis reducatur ad actum, in ejus provisione opus erit concursu: intellige non quo ad eandem jam possidentem, sed deinceps quoad alios ejus successores.*

17. Decimus septimus, dum approbatus per concursum & electus non vult consentire reservationi pensionis annuae modicae, quam tunc summus Pontifex reservat ad favorem alterius super fructibus vacantis parochialis, Pontifex alteri conferre consuevit eandem parochialem, sive cum dicta pensione, sive sine illa, etiam nullo habitu concursu, sed solum praevio simplice examine ad curam animarum, non obstante *Tridentino cit. c. 18. dum ait: illi nimirum praefecto in concursu & non alteri fiat collatio; id enim summus Pontifex facere potest etiam absque derogatione dicti decreti, cum in beneficialibus habeat plenissimam dispositionem. Corrad. loc. cit. citans Marefchor. Variar. resol. l. 1. c. 52. n. 14. & Gonz. loc. cit. n. 116. qui se illud saepissime vidisse fieri Romae testatur.*

18. Decimus octavus, Cardinales Episcopi existentes in Curia possunt conferre parochiales suae dioecesis sine concursu: modò ii, quibus conferuntur, examinentur ab Examinatoribus deputatis à Papa vel ejus Vicario. *Tridentinum namque dicto c. 18. non derogavit isti indulto Cardinalium, cum loquatur tantum ibi de indultis extraordinariis. Corrad. l. 3. c. 8. n. 11. citans Germon de indultis Cardinalium, praeter hac*

Questio 207. An non saltem examen per concursum remitti possit, & conferri absque eo parochialis sequentibus personis. Primo ei, qui testimonium habuit etiam scriptum ab Episcopo, quod sit idoneus moribus, scientia, aetate pro administranda parochia; vel etiam de ejus idoneitate quoad omnia constaret omnibus. Secundo: qui desiderat denuo parochialem vacantem, quam resignaverat, dum pro ea antecedenter per concursum praefectus fuerat, eamque laudabiliter administrarat. Tertio: ipsi Vicario gene-
P. Leuren, Fori Benef. Tom. 1.

rali in spiritualibus. Quarto: Archidiacono, Archipresbytero, penitentiario aliisque personis in dignitate constitutis. Quinto Doctore Theologiae vel juris Canonici promoti in publica universitate, quique per plures annos legit cum maximo plausu?

Respondeo negativè. *Corrad. l. 3. c. 4. n. 1. & seq. & apud eum Paris. de resign. l. 8. q. 9. n. 78. & 89. & seq. Garc. p. 9. c. 2. n. 102. & seq. citans Fuscum de visit. l. 2. c. 5. n. 10. Paris. l. 8. q. 9. n. 83. quoad personam notorie idoneum, & Less. de jure & just. l. 2. c. 34. n. 82. Paris. loc. cit. num. 91. Zech. Zerol. quoad Vicarium Episcopi & graduatum in publica universitate. Ratio omnibus communis est, quia nimirum examen per concursum inter reliqua est de forma (quae tunc censetur induci, quando constitutio non tantum disponit de actu aliquo faciendo, sed ulterius procedit, annullando actum aliter factum. *Bald. in l. 1. de lib. & posthum. & alii apud Corrad.) quam Trid. cit. cap. 18. & Pius V. in sua constitutione praescripsit servandam in Ecclesiarum parochialium provisionibus, & ob eujus non observantiam voluit provisionem quamcunque nullius esse valoris, jam verò Notoreitas personae qualificatae non supplet defectum praedictae formae, nimirum ut remittatur hujusmodi personis examen. Lott. l. 2. q. 31. nu. 134. sed neque ex eo, quod quis semel examinatus per concursum obtinuit parochiam, illamque rectè administravit, deducitur, quod respectu alterius, ad quam aspirat, parochiae sit dignior. Addit *Gonz. gl. 4. n. 114. apud Garc. p. 9. c. 2. n. 251. quod possit quis in uno examine apparere magis doctus ex fortuna quaestiones sibi propositae, cum revera sit minus doctus, altera, ut per Tirac. de penit. temperandis causa 51. n. 159. adeoque non sufficiat habere noticiam pristinam de vita, moribus, scientia istiusmodi candidati. habetur etiam signanter de Vicario Episcopi & graduatis in publica Universitate S. Congregationis declaratio apud Corrad. & Garc. l. cit. unde etiam *Garc. n. 101. ait, falsam esse sententiam Zerolae in praxi Episc. p. 2. V. parochia. docentis, approbatum alias ad parochiam non debere examinari quoad literaturam & mores, si concurrat solus, secus, si cum aliis concurrat.****

Questio 208. An in casibus omnibus, in quibus concursum servare non oportet, nimirum ubi eo intrante deest occasio illum practicandi, nemine v. g. vel uno solo comparante, vel quod à patrono vel curato habituali praesentetur unus, adhuc approbatio fieri debeat praevio examine eorundem Examinatorum synodali, cum eadem forma collegiatae discussionis, an ille, qui se examini exposuit, vel electus aut praesentatus idoneus sit, nec ne, ita ut non ab unius iudicio hac approbatio pendeat?

Respondeo affirmativè. *Card. de Luc. ad Trident. dif. 32. num. 35.*

Questio 209. Num à tali examine, vel etiam simpliciter ab examine & visitatione Episcopi liberent exemptionis Privilegia, quibus gaudent Ecclesia vel Monasteria habentia

bentia

benia unitas sibi parochiales, vel saltem ubi agitur de Vicaria pro exercitio curæ annexæ ipsimet Ecclesia principali ipsius Monasterii, vel inferioris Prælati omnino exempti?

Respondeo negativè: licet enim ut dictum alibi, jurisdictio diocæsani non concernat materialem talem Ecclesiam exemptorum, in qua animarum cura exercetur, minùsque jurisdictionem vel superioritatem personalem exempti exercentis eam in causis non connexis cum dicto exercitio curæ, concernit tamen ipsius diocæsani Clerum ac populum, cum quo cura exercenda; adeoque dum agitur de præficiendo ovibus pastore subordinato, congruum est, ut ipsarum ovium principalis pastor dignoscatur, an ille sit, nec ne, idoneus minister, cui oves custodiendæ & pascendæ committuntur; ac consequenter exemptionis privilegio non obstante, eundem quoque visitare poterit, & inquirere, ac etiam corrigere in iis, quæ hoc munus concernunt. Card. Luc. *loc. cit. n. 36.* Atque ex his patet multò minùs examen & visitationem Episcopi declinari posse ex eo, quòd parochia sita sit in ipsò loco Monasterii, etque pleno jure unita & incorporata, quia unio & incorporatio taliter etiam situata parochiæ intelligitur, salvo jure Episcopi. Layman. *ad c. si electio, de elect. in 6. n. 3. ex Trid. sess. 7. c. 7. junctis declar. S. Congreg. ad c. 3. & 18. sess. 24.* vel etiam, quòd ipsi provisè sint regulares, siquidem generalis regula est, unumquemque approbandum ad curam animarum ab Ordinario, cui quoad hanc curam subjacet. Card. Luc. *ad Trid. d. 11. num. 29. & præcipuè de regul. d. 1. num. 23. & seq. ubi plura præclare de jurisdictione Ordinarij in Regulares, eorùmq; ab eadem exemptione. Excipe nihilominùs parochiales etiam citra unionem aut incorporationem subjectas Prælato regulari non solum exempto, sed etiam in territorio suo exercenti jurisdictionem veluti Episcopalem; tum enim ad eundem non solum instituere, sed & examinare, approbare & visitare pertinet privativè juxta dicta aliàs. Laym. *loc. cit. Less. de jure & just. cap. 41. num. 98.* Quin etiam parochia unita Monasterio in locis, in quibus Abbates, Generales, seu capita Ordinum sedem ordinariam principalem habent, ab Episcopo visitari non debent. Laym. *ad c. sicut. de suppl. negl. pral. n. 10.**

Quæstio 210. An semel approbati, vel etiam per concursum provisè possint denuò ab Episcopo examinari ac suspendi?

Respondeo ad primum: non prohiberi Episcopum, præsertim ex causa, parochum examinatorum & approbatorum denuò examini subjicere, atque ita posse curatos, etsi ad unam vel alteram Ecclesiam habiles declarati sint, dum ad aliam Ecclesiam denuò præsentantur, quamvis ea æqualis aut minoris curæ sit, & per accuratorem inquisitionem inhabiles reperiantur, reprobari; siquidem qui idoneus fuit, per seccordiam, aliàmque causam inutilis fieri potest. ita ferè Laym. *ad c. ex literis. de constit. n. 2.* & ita receptum esse ait Card. de Luc. *d. 7. de paroch. n. 6. cum Garc. p. 6. c. 2. nu. 253. & 256. juxta decis. Rota 174. p. 5. recent. n. 15.* approbationem pro una parochiali non suffragari pro altera assequenda, maximè, ubi notabile intervalum inter unum examen & aliud intercedit, cum

tunc desertis studiis per oblivionem effici poterit illiteratus; vel etiam retentà literaturâ, facta fuisse mutatio morum ac vitæ in deterius; vel quòd absque ulla mutatione quis habilis esse possit pro una parochia, & non pro altera ob varias facti circumstantias.

2. Respondeo ad secundum, tametsi facilius Vicarii, tam perpetui quàm temporales absque forma concursus propositi, possunt tamen etiam ipsimet curati principales cum dicta solemnitate concursus tanquàm per speciè Doctoratus approbati & promoti ab Ordinario, occasione visitationis, aut etiam extra illam, ex suspitione ab aliquo justo motivo concepta (ad cujus formalem justificationem non tenetur Ordinarius) examinari denuò, & ubi non bene subsisterit, suspendi, donec proficiant, deputando interim iis Vicarium vel Coadjutorem provisionaliter, non autem in titulum. Card. Luc. *ad Trid. d. 32. n. 39. citatq; Idem de paroch. d. 16. n. 6.* plures pro hac responsione Authores. Barbosam *de paroch. p. 1. c. 2. n. 10. & in collectan. ad Trid. sess. 21. c. 6. n. 4.* Gonz. *ad regul. 8. gl. 4. n. 101.* Ricciem *in praxi fori Eccl. decis. 574.* C. de Lugo *de panitentia d. 21. s. 3. §. 2. n. 66.* & insuper n. 2. claram Sacræ Congreg. sententiam submissam de super Episcopo Pampilon. 15. Jan. 1667. quæ, utpote loquens indefinitè, concernat etiam parochos approbatos in formali concursu. Sed & in contrarium frustra adducitur *decis. Rota apud Peniam. 23. p. 3. recent.* siquidem in ea agitur de casu particulari parochi alicujus appellantis, non ab evocatione ad novum examen, sed à gravamine illato circa declarationem, habito in Urbe novo examine, declaratum fuit non subsistere. C. Luc. *ibid. n. 4.* Ac demum Authores contrarium sentientes id ferè velle videntur, non posse Episcopum semel approbatum de novo examinare ad effectum omnimodæ reprobationis cum privatione beneficii, ita ut illud tanquam vacans possit alteri conferri, eò quòd ad hunc effectum necessaria sit formalis justificatio imperitiæ talis, ut etiam cessaret probabilis spes adificendi seu reminiscendi necessaria, quod in praxi deducere est difficile, & hanc eorum sententiam veram esse ait de Luc. *loc. cit. n. 7.* Ad illud tamen etiam quæsitum dicti Episcopi Pampilon, num in actu visitationis possit Episcopus procedere ad dictum examen, quamvis nulla uigeret imperitiæ suspicio. S. Congregatio 22. 1668. respondit negativè. Vide C. Luc. *loc. cit. n. 1.*

Quæstio 211. An præscindendo etiam à concursu, ad beneficia parochialia promovendus semper dignior?

1. Respondeo primò: quidquid sit de beneficiis non curatis (de quibus, ut ait Card. de Luca. *de benef. d. 87. n. 3. item d. 89. n. 9.* magis communis, usùque recepta & confirmata est sententia, sufficere ad ea promoveri dignos, nisi forè lege aut constitutione aliqua particulari, vel pacto aut juramento cautum aliud, idemque sentit, stabilitque refutando adversariorum rationes, Garc. p. 7. c. 16. n. 17. quem tantisper vide, uti & alios ab eo citatos) ad beneficia habentia curam animarum promovendi digniores, gravis est obligatio. D. Thom. 2. 2. q. 67. a. 2. ad 3. de Lugo. *de jure & just. d. 35. s. 2.* C. de Luc. *loc. cit.* citatque ab eo Gurr. *l. 2. qq. can. c. 11.* Barb. *juris Eccl. l. 1. c. 19. nu. 38.* Garc. *loc. cit.* citatque ab eo Less. *de jure & just.*